

Ingyenfűzet: „A legelterjedtebb gyümölcsfa-betegségek“.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Kérdés gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 10. szám.

Vasárnap, március 6.

Biztosítani kell a mezőgazdasági munkabéreket.

A mezőgazdasági válság a tőkeszegény közép- és nagybirtokosokat, legfőképpen a bérlőket, az utóbbi években elég gyakran anyagi romlásba vitte. Különösen a mult esztendő szolgált erre sok példával, amennyiben a mezőgazdasági terményárak katasztrofális áresése és eladhatatlansága több esetben még olyan nagyobb bérlőket is fizetéseképtelenné tett, akiknek a vagyona egyébként a követelések fedezésére elegendő biztosítékul szol-

gált. Az ilyen kellemetlen meglepetések kétségtelenül minden hitelezőt megkárosítanak, mégis *leginkább azokat a két kezük munkájából élő summásokat, vagy hónapszámásokat sujtják, akiknek gyakran egész évi keresménye odavész.*

A nagyobb gazdaságokban szokásos, hogy a tavaszi, nyári és őszi munkálatok elvégzésére — rendszerint hat hónapi időtartamra — nőkből és férfiakból álló munkás-

A csongrádi m. kir. állami téli gazdasági iskola növendékei mint nükedvelők.

A növendékek Illésné Ferenczy E.: „Ne játszs a csókkal” című háromfelvonásos színművét adták elő nagy sikerrel. A kép közepén Kerner György m. kir. áll. gazdasági iskolai igazgató foglal helyet.

csapatot fogadnak fel, akik egyrészt élelmezésükre szolgáló természetbeni ellátmányban részesülnek, másrészt gabonában és pénzben megállapított bért kötnek ki a summás szerződésben, amelyet a szerződés szerinti munkálatok befejezése után egyszerre kapnak kézhez. A munkások a szerződés megkötésekor természetesen nem tudják megítélni a birtokos vagy bérlő bonitását s örülnek, ha munkát kapnak abban a reményben, hogy különben is állandóan kevesebb keresményükből a hosszú téli hónapokra valamit hazavihetnek többnyire népes családjuknak. A birtokos vagy bérlő még ha a szerződés megkötésekor fizetőképes is, a mai folytonos romló konjunktúra mellett gyakran néhány hónap alatt fizetéképtelenné válik s *amint számos eset bizonyítja, még a munkások megszolgált bérét sem tudja kifizetni.*

Ime, néhány eset: egy csapat mezőkövesdi munkás *Hetteszheimer Károly és Endre szentendrei bérgazdaságába* szerződött sommás munkára. Minden rendben ment volna, ha egyszerre ösz felé a munkások nagy riadalmára ki nem derül, hogy a Hetteszheimer-bérgazdaság vagyonbuktott lett. A földben volt még öt vagon cukorrépa és a zárgondnok azt mondotta a munkásoknak, hogy csak dolgozzanak tovább és szedjék ki a répát, a bérüket meg fogják kapni. A szerződés szerint november hó 3-án kellett volna a bérgazdaságnak a munkabért kifizetni. A gazdaság október 18-án ment csödbe és bár a munkások minden biztatás ellenére ügyvédhez, bírósághoz, jogvédő irodához fordultak munkabérük biztosítása végett, mindenütt azt mondták, hogy *perfelvételre csak akkor kerülhet sor, ha munkaidejük lejárt.* A munkások a répát ki is ásták, de mire az igényüket beadhatták volna, a feljelentések és igénybejelentések egész sora volt a járásbírósnál s hiába hivatkoztak a munkások arra, hogy megszolgált munkabérüket követelik, a felelet az volt, hogy a *követeléseket csak sorrendben intézik el.* A répát elárverezték, ugyszintén a többi gazdasági felszerelési tárgyakat is, *de sem a répa, sem ezek árverési árából egy fillér sem jutott a munkásoknak.* Ezek hat hónapi munkájuk után kénytelenek voltak kölcsönt felvenni, hogy hazautazhassanak. Jóval később ugyan valami pénzt kaptak, de ez munkabérüknek csak *egy negyedrészt tette ki.*

Egy másik munkáscsapat — ugyancsak mezőkövesdiek — a *kecskeméti Klüber-féle szőlőgazdaság* bukásakor vesztett el hasonló körülmények között 3000 pengő munkabért.

A fentiekből kitűnik, hogy a birtokos, illetőleg a bérlő fizetéképtelensége vagy vagyonbukása esetén a többnyire tájékozatlan és az ilyen ügyekben járatlan munkásokat károsodás éri. A múltban még a földmivelésügyi minisztérium — a csőd eljárás befejezéséig — részben vagy egészben előlegezte a munkások követelését, ma azonban erre már fedezet nincs s így a jövőben — amikor a mezőgazdasági válság további kimélyülésével kell számolni — fokozottabb mértékben fenyegeti a munkásokat az a veszély, hogy megszolgált munkabérüket elvesztik. Ezért feltétlenül szükség van olyan intézkedésekre, amelyek a munkabért *mindenek előtt biztosítják.*

A jelenleg fennálló törvények, illetőleg rendeletek szerint vagyonbukás esetén a hitelezők kielégítése — az elsőbbségi jogot élvező köztartozásoktól eltekintve — bejelentések sorrendjében történhet. Ez felettébb méltánytalan a munkások követelése szempontjából olyan esetben, amikor a csőd a szerződés lejártá előtt nyitott meg. Egészen tarthatatlan, hogy a *keresményükből élő nagy családú munkások jól megszolgált bérüket ilyen formások miatt elveszítsék.* Ma, amikor a folyton csökkenő és a legnyomorúságosabb létminimumot is alig biztosító munkabéré miatt a panasz és elégedetlenség már aggasztó feszültséget eredményezett, *közérdeklő nem szabad fenntartani a mai állapotot, amely a munkások csekély munkabéréit is veszélyeztetné.*

A szőlőgazdák kívánságai.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete február hó 27-én ülést tartott, melyen *Kosinszky* Viktor elnöki megnyitószavai után *Baross* Endre igazgató ismertette, hogy a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete ezévből tartja fennállásának harminc éves jubileumát s ebből az alkalomból az Országos Mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban, annak keretében *jubileumi borkiállítás* rendeznek és március 20-án az OMGE dísztermében jubileumi közgyűlés lesz. Majd *Baross* Endre változta a szőlőgazdák sulyos helyzetét, kik az alacsony borárak miatt nem tudják megművelni szőlőiket. Örömmel mutatott rá arra, hogy a kormány a tokaifegyfaljai termelőket a devizabezszolgáltatás alól mentesítette, amely hivatva van a svájci kivitel elősegítésére, *de hangsúlyozta, hogy ezt a kedvezményt az ország összes borvidékeire ki kell terjeszteni.* A zöldhitel-akcióhoz hasonlóan a szőlőgazdákat is *üzemi tőkéhez kell juttatni.*

Staub Elemér, a Mezőgazdasági Kivitelé Intézet vezetője, hangsúlyozta, hogy a szőlő- és borkérdés nem olyan fontos, mint a buzakérdés és *elsősorban a borkivitel kell fokozni,* főleg Lengyelország felé, bár ott a külföldi bort tilalmi lista alá vették. *Gröber* Ernő azt a gondolatot vetette fel, hogy a kormányzat *egy évi próbaidőre függesztette fel a borkifogyasztási adót.* *Katassy* Béla a földmivelésügyi minisztérium képviselőjében hangsúlyozta, hogy a minisztérium *nagy sulyt vet a finn piac megszervezésére.* *Schindler* József szerint a norvég piacon rotációs papír ellenében kellene borkivitelünket forszírozni. *Braun* Jenő felvetette a kérdést, hogy ki fogja a szőlőmunkásokat szerződíteni, mert a gazdáknak nincs pénzük a munkálatokat megindítani. *Dobos* Sándor sürgős hitelt kér a szőlőgazdák részére és a borkifogyasztási adó helyett a nagyvállalatok és bankok vagyonának és jövedelmének megadóztatását követelte. *Braun* Jenő a kávéházak és étkezdék számára *nyílt borkimérési engedély megadását sürgette,* mert ezzel a fogyasztás százezer hektoliterrel emelkedne.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház február hó 23-iki, keddi ülésén napirend előtt *Pakots* József háláját fejezte ki *Borah* amerikai szenátor iránt, legújabb, magyarbarát nyilatkozatáért.

Ezután áttértek a *földbirtok rendezéséről szóló törvény kiadására vonatkozó* törvényjavaslat tárgyalására. *Gaal* Gaston elutasította a javaslatot azért, mert továbbra is a földmivelésügyi miniszter jóváhagyásához köti az ingatlantruházást. Szerinte ez állandóan gátja lesz annak, hogy tisztességes földárak kialakuljanak. *Marton* Béla szerint a javaslatra szükség van. *Eckhardt* Tibor elutasította a javaslatot. *Berki* Gyula azt hangsúlyozta, hogy a javaslatra szükség van, mert a magyar földnek *elsősorban olyanok kezébe kell jutni, akik a földet nemcsak szeretik, hanem meg is tudják munkálni.* Ez egy nemzetpolitikai javaslat, mely a nép érdekeit szolgálja. Végül arra hívta fel a figyelmet, hogy egy belső kölcsön kibocsátását kell megvalósítani; de természetesen nem a lerongyolódott mezőgazdaság részvételével. *Inkey* Pál báró elvetette a javaslatot.

A vita befejezése után *Dréhr* Imre volt népjóléti államtitkár személyes kérdésben szólalt fel. Kijelentette, hogy az ellene hozott fegyelmi ítéletet nem ismeri el sem jogosnak, sem igazságosnak. Kifogásolta a lefolytatott fegyelmi vizsgálatot, majd kijelentette, hogy *visszautasít minden vádat, mert hazugság minden pontja és ismét követelte, hogy állítsák bíróság elé.*

A február hó 24-iki, szerdai ülésen *Almásy* László elnök elbucszuttatta *Lukács* Lászlót, majd *Koródi-Katona* János a Jugoszláv határon magyar állampolgárok ellen elkövetett atrocitásokra hívta fel a figyelmet és arra kérte a kormányt, szüntesse meg az ilyen állandó torturákat.

A *földreformtörvény módosításáról* szóló törvényjavaslat vitája során *Schandl* Károly dr. a javaslat mellett foglalt állást és hangsúlyozta, hogy a *nemzeti birtokpolitikát bele kell illeszteni a kormány programjába.* Fokozatos nemzeti, demokratikus földbirtokpolitikával kell földhöz juttatni a magyar népet. Ezután a váumunió gondolatáról beszélt; *Olaszország, Ausztria és Magyarország között el tudna képzélni ilyen alakulást.*

Az interpellációk során *Purgly* Emil földmivelésügyi miniszter válaszában azt hangsúlyozta, hogy a fogyasztói tej árának

megállapítása után hátra van a fogyasztói tej és ipari tej árának összehangba hozása. Ezután a szociáldemokrata képviselők közgazgatási sérelmeket tettek szavá; mások pedig Borsos Andor gönci főszolgabíró ellen hangoztattak súlyos panaszokat. A főszolgabíró a református és katolikus papság ellen foglal állást. *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter a legszigorúbb vizsgálatot helyezte kilátásba. Végül a *Gaal Gaston*-párt képviselői közgazgatási panaszokat soroltak fel.

A február hó 25-iki, csütörtöki ülésen tovább folytatták a föld-reformtörvény módosításáról szóló vitát. *Kocsán* Károly elfogadta a javaslatot. *Vay* Miklós báró szerint nem szabad megengedni, hogy a magyar földet elkötyavetyéljék a spekulánsok és földhiénák részére. *Gratz* Gusztáv a javaslatot elfogadta. A napirendi vita során *Eckhardt* Tibor a független kisgazdapárt taktaharkányi, szerencsi és igrici sérelmeit tette szavá. Az ülés igazgatói hangulatban ért véget.

A február hó 25-iki, pénteki ülésen napirend előtt *Somssich* Antal gróf a falusi nép kiűrsorításának megzárásáról beszélt; felpanaszolta, hogy a hatóságok túlzott szigorral hajtják be az adótartásokat és a falusi népet lelkiismeretlen ügyvédek uzsorázzák ki. *Lázár* Miklós arra kérte a kormányt, hogy igyekezzék hatálytalanítani a *lengyel borbeviteli tilalmat*. *Kuna* P. András elítélőleg nyilatkozott arról a hangról, mely a parlamentben az utóbbi napokban megnyilatkozott. *Még Gaal Gastonnak sem adja meg a jogot a törvény kikerülésére*. Az ilyen hang csak a szegény földműves feluszítására való, ilyen hanggal forradalomra uszítják őket, hogy csak ők menjenek elől, de az uszítók majd mögöttük maradnak. *Meskó* Zoltán helyesli a törvényjavaslatot.

A vita befejezése után *Purgly* Emil földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a magyar földnek olyan kezekben kell maradni és kerülni, ahol a magyar rög iránti szeretet, a magyar munkáskéz és a magyar elgondolás biztos megalapozottságra fog találni. A földbirtokpolitikának a jövőben ki kell terjeszkednie arra, hogy földbirtokszövetkezetek legyenek alakíthatók. A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben megszavazta.

A Ház február hó 27-én, szombaton és február hó 29-én, hétfőn nem tartott ülést.

Hivatalvesztésre és pénzbeli kártérítésre ítélték Dréhr Imrét.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, aki egyszermind a népjóléti minisztériumot is vezeti, a január hó 19-én elrendelt fejelelmi eljárás lefolytatása után *Dréhr* Imre dr. volt népjóléti és munkügyi államtitkár ügyében a következő ítéletet hozta:

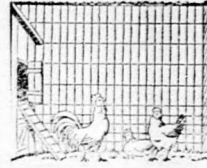
Dréhr Imre dr. ny. népjóléti és munkügyi miniszteri államtitkár „hivatalos hatalommal való visszaélés”-ben álló legsúlyosabb, de az elkövetés körülményeinél fogva csak egyszerűnek minősített egyrendbeli szolgálati vétség, továbbá egyrendbeli súlyos szolgálati vétség miatt, hivatalának olyan mértékben való elhanyagolása miatt, hogy abból az államkincstárra kár háromlott, s a kötelességszerű hűség megszegéséből, a hivatalos hatalommal való visszaélésből s lényeges valótlanosságoknak a hivatalos iratokba tudva való fevételeből, illetőleg igazolásából álló 14 rendbeli legsúlyosabb szolgálati vétség elkövetésében vétkesnek mondja ki és azok miatt öt hivatalvesztésre, nyugdíjától való végleges beszüntetésére ítéli, egyben vele szemben a m. kir. államkincstárnak okozott 82.752 pengő kár erejéig a vagyoni felelősséget megállapítja és ezen összegnek 60 nap alatt lendő megfizetésére kötelezi.

A népjóléti minisztérium az iratokat áttette a kir. ügyészség elnökéhez, mely bünvádi eljárást indít meg.

Kilépés az Egységspártból.

Erdélyi Aladár és *Klein* Antal képviselők az elmúlt héten arról értesítették *Pesthy* Pált, az egységspárt elnökét, hogy a vezetése alatt álló pártból kilépnek. *Klein* Antal egyrészt erkölcsi szempontokra, másrészt a gazdasági helyzetre hivatkozik röviden elhatározásának megokolásaként, míg *Erdélyi* Aladár levelében hosszabb fejtegetésbe bocsátkozik. Azt mondja többek közt, hogy már öt év óta aggodalmi voltak az iránt, vajjon helyes-e ez a politika. Arról is beszél *Erdélyi* Aladár, hogy eddigi alkotmányos és politikai felfogásunkal nem egyeztethető össze az, ha a kormánypártnak nem a kormányelnök a vezére, hanem más.

Kitünő, olcsó kerítés

Szabadalmazott
Haidekker
Hungária
Dróffonat.
Kérjen még ma ingyen szép képes
árjegyzéket

Haidekker Sándor rt.

Budapest, Üllői-ut 48/27.

Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

Megsemmisítették Görgey József barcsi mandátumát.

A közigazgatási bíróság már több tárgyalást tartott a barcsi képviselőválasztás ellen beadott petíció ügyében. Barcsan, mint ismeretes, *Görgey* Józsefet választották meg képviselőnek, de *Ulain* Ferenc dr. választói megpeticionálták a választást és többek között arra hivatkoztak, hogy két községben *Ulain* választóit nem engedték leszavazni. A közigazgatási bíróság *Majzik*-tanácsa február hó 27-én hirdette ki az ítéletet, amely szerint *Görgey* József megválasztását megsemmisítette és a választás eredményét úgy igazította ki, hogy *Ulain* Ferenc dr.-t mondotta ki 222 szótöbbséggel megválasztott képviselőnek. A közigazgatási bíróság ítéletének rendelkező része utal arra, hogy a megsemmisítés *Babocsa* és *Háromfa* község választóinak korlátozásán, illetve azon mulott, hogy e község választóit törvényes jogcím nélkül nem engedték leszavazni.

A Faluszövetség hírei.

500 pengős tehén — 50 pengőért.

A somogy megyei *Gölle* községben népes értekezletet tartott a helybéli Faluszövetség. *Wieser* Béla fogalmazó, a központ kiküldöttje, hosszabb előadásban foglalkozott a gazdasági helyzettel, rámutatva azokra az eszközökre, amelyekkel a gazdasági helyzetén saját maga is segíteni tud. A felszólalások során szomorú adatok kerültek felszínre a gölléi szarvasmarhatenyésztés mai helyzetéről, mely, sajnos, nemcsak helyi jelentőségű. Gölleiben a szarvasmarhatenyésztés oly magas fokot áll, amilyenre kevés példa van az országban. Mindennek ellenére mintaszérien nevelt, takarmányozott állataknak ára ugyszólván semmivé vált és gyakori eset, hogy 500—600 pengős tehénért a kereskedők 50—100 pengőt ígérnek. A tej árának alacsony volta az állattartás jövedelmezőségét alapjában megingatta. Természetesen ezekhez még hozzájárul a szántóföldi terményeknek alacsony ára. A gazdák a Faluszövetség támogatását kérték, hogy igyekezzenek az értékesítés nehézségeinek leküzdésével helyzetükön segíteni.

Megalakult a nyirbélteki faluszövetség.

A nyirbélteki gazdák kérésére február 14-én a Faluszövetség megalakította helybéli fiókját. A gyűlésen a község számottevő gazdái előtt *Wieser* Béla fogalmazó, a központ kiküldöttje, ismertette a Faluszövetség célját, működését, az eddig elért eredményeket. A fiókszövetségek diszelnökévé *Desseffy* Aurél gróf földbirtokost és *Illés* József dr.-t a kerület képviselőjét választották meg. Elnök lett: *Zámbó* Ernő intéző, alelnökök: *Zékány* Miklós községi bíró, *Bacsó* Lajos, *Deák* János, vitéz *Papp* Miklós kisgazdák. Titkár: *Tusai* Ferenc tanító, jegyző: *Kovács* István tanító, háznagy: *Murvai* Miklós tanító, ellenőr: *Erdei* Ferenc, pénztárnok: *Bacsó* Mihály. A számvizsgálóbizottság tagjai: *Juhász* Gyula, *Dobos* Ferenc, *Bodán* János. A választmány tagjai: *Jackó* Ferenc, *Kiss* Mihály.

Tardieu, az új francia miniszterelnök.

Pepics András, Takács János, vitéz Szabadhelyi György, vitéz Pécsi József és Zelenák Dezső, Deák Mihály, Vajda László, Margittay Gyula, Deák Sándor és Kerek György.

Állásfoglalás a kartelek ellen.

Január 30-án tartotta évi ülését a *jászladány-tanyai* Faluszövetség. A gyűlés tagjai megértő figyelemmel hallgatták a központ kiküldöttjének előadását. Wieser Béla fogalmazó rámutatott arra, hogy a nehéz gazdasági viszonyok dacára is vannak lehetőségek, melyek a gazdák jövedelmét fokozhatják. A változott viszonyok következtében elkerülhetetlenül szükséges a *gazdáknak szövetkezetekbe való tömörülése*, mert csak így tudnak a gazdasági életben boldogulni. A központ kiküldöttje előadást tartott a *jászladányi gazdakörben is*, ahol éles felszólalások hangzottak el az *álláshatározások, az aránytalan mamutfizetések, a kamatterhek és főleg a kartelek ellen*, amelyek a gazdáknak ugyszólván lehetetlenné teszik, hogy boldogulhassanak.

Munkát kérnek a szomolyai summások.

Február 20-án tartotta gyűlését a *szomolyai* Faluszövetség. Wieser Béla fogalmazó, központi kiküldött jelenlétében. Szomolya községből tekintélyes számú summás munkás szokott leszerződni nagy uradalmakhoz. Más évben ilyenkor már készen volt a szerződésük, míg most a legnagyobb bizonytalanságban vannak. A Faluszövetséget kéri, hogy erőiesen lépjen közbe, hogy a summás munkások megfelelő szerződéshez jussanak. A községnek igen szép sertésállománya volt, amíg a sertésvész és orbáné meg nem tizedelték. A gazdák a szérumoltást magas ára miatt nem tudták igénybe venni. *Duragó* Izidor kiszgazda, megyebizottsági tag, indítványt nyújtott be a törvényhatósági bizottsághoz, hogy az *ebadó terhére segítsék a gazdákat olyanformán, hogy ebből az alapból fedezzék a szérum árának 50 százalékát*. Ez annyival inkább is indokolt, mivel a sertések elpusztulása közgazdasági szempontból is jelentős kár. Sok panasz merült fel az *óriási kamatterhek miatt*, melyet a gazdák már szinte képtelenek elviselni. A *borfogasztási adó eltörlését is sürgetik*, mert ettől remélik, hogy boralkat tisztesegebb áron adhatják el. Dacára annak a titokban folyó aknamunkának, amely a községben a kiszgazdák körében folyik, változatlan hűséggel és bizalommal ragaszkodnak a Faluszövetséghez.

Faluszövetségi gyűlés Bakonycsernyén.

Február hó 21-én a *Bakonycsernye* községben működő Faluszövetség értekezletet tartott, amelyen a központ kiküldöttje is megjelent. A gyűlésen szóbakerültek a faluszövetségi mozgalom kérdéséről és legfőképpen azok a nehézségek, amelyekkel a fiókszövetségnek a községben meg kell küzdeni. Annak ellenére, hogy másfél évvel ezelőtt a Faluszövetség közbenjárására a bakonycsernyei bányamunkások szájai kapták vissza kenyérüket, mégis az ottani fiókszervezet tagjai kevés érdeklődést tanúsítanak a mozgalom iránt. Ennek magyarázata részben az, hogy a *községben a vezetése nem nézi jó szemmel a Faluszövetség munkáját, amelynek eredményeképpen, mint említettük, vissza kellett foandnia fél évvel ezelőtt a komoly ok nélkül elbocsátott munkásokat, és azóta arra törekedett, hogy a Falu-*

*szövetség erejét gyengítse és a munkásokat a szervezet elhagyására bírja. Az egzisztenciájukat féltő munkásemberek, természetesen, bármennyire is rokonszenveznek a faluszövetségi mozgalmat újjászervezi, új vezetőséget választ és a fiókszövetség eredménye az, hogy ma a községben erős, átfogó intézmény nem működik, jöllehet a szociáldemokrata bányamunkások szakszervezetén kívül a keresztényszocialistáknak és iparosoknak is megvan a maguk szervezete. — A központ kiküldöttjének előadása után az értekezlet elhatározta, hogy a faluszövetségi mozgalmat újjászervezi, új vezetőséget választ és a fiókszövetségen belül iparos, gazda, földműves és bányamunkás alosztályt létesít és ilyen módon igyekszik az erőket összefogni. Az értekezlet mindjárt ki is jelölte az elnököt *Tiezecker Mihály* gazda személyében, aki már a multban is bebizonyította azt, hogy komolyan és hatásosan tud foglalkozni a nép megszervezésével. A község főjegyzője *Vibor Géza*, valamint a másodjegyző *ifj. Vibor Géza*, akik eddig is nagy agilitással intézték a fiókszövetség ügyeit, megígérték közreműködésüket.*

Ahol egy pengőért árvereztek el öt hold földet.

A Faluszövetség február 27-én rendkívül nagy érdeklődéstől kísért gyűlést tartott *Kocsér* községben. A jelenlévők nagy számára való tekintettel a plectéren kellett megtartani a gyűlést, amelyen a község vezetőségén kívül több százan vettek részt. *Márton* Imre főjegyző nyitotta meg a gyűlést, majd a központ képviselőjében megjelent *Kerék Mihály* dr. fogalmazó tartotta meg előadását, amelyben a mai helyzetből való kibontakozás lehetőségeivel foglalkozik. Utána a jelenlévők terjesztették elő panaszait, amelyekből a földműves társadalom aggasztó sorának megdöbbentő adatai kerültek napfényre. Különösen sok panasz hangzott el az ügyvédek kiméletlen eljárásával szemben és eseteket hoztak fel, melyek szerint *a mult évben négy pengőös tartozásért öt hold földet árvereztek el, más esetben pedig 70 pengős ügyvédi tartozás három hold földet vitt el*. Ebben a községben, amelynek ideális birtokmegosztási viszonyai közzismertek és nem is olyan régen az adóhátralék ismeretlen fogalom volt, *ma a lakosság minden erőfeszítése ellenére is 40 százalékos adóhátralékban van és anyagilag annyira kimerült, hogy a tavaszi adóbefizetések elé a legnagyobb aggodalommal néz a község vezetősége*. Az elbírhatatlan adóterhek az alacsony terményárak mellett fizetéseképtelenné tették a gazdák nagy részét. Az ősszel négy fillérért szállították be a szőlő kilóját, a különösen kitünő nagykorúsi piacra. A mult évi katasztrófálisan rossz termés következtében már a gazdák közül is többen az inszpekció igénybevételére kényszerültek. A tavaszi vetőmag ellátástól igen sok függ és a *község előljáróságát állandóan sürgetők különösen burgonya és árpa vetőmagért*. Bár a község igénylést még mult év november 20-án bejelentette, mándezideig intézkedés nem történt. Ebben, valamint az egyesek által előadott panaszok és sérelmek ügyében a Faluszövetség illetékes helyen haladéktalanul közbenjár.

A Faluszövetség táborába tömörülnek a zagyvarékási és ujszászi gazdák.

Február hó 27-én *Zagyvarékáson*, 28-án *Ujszászon* a gazdakörben tartott a Faluszövetség kiküldöttje, Wieser Béla fogalmazó, a legégetőbb gazdasági kérdésekről hosszabb előadást. Beszédében rámutatott azokra a romboló erőkre, amelyek a mai súlyos helyzetben is igyekeznek a gazdatársadalom egységét és erejét gyöngíteni. Ismertette azt a küzdelmet, amelyet a Faluszövetség a gazdák érdekében lankadatlan erőfeszítéssel folytat. A gazdák egyhangú lelkesedéssel határozták el, hogy *csatlakoznak a Faluszövetséghez*.

Egy éjjelen át
Ön is megszabadulhat nagy károkat
 okozó **Patkányaitól.** Sűrűn rendelje meg a
 „PÁTRIA” egér- és patkányirtó-szert. 1/2 liter
 adag 3.50 P, 1 liter adag 6 P.
STANDARD Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 17.

Az Egységspárt legsürgősebb programja.

A hitelkamatok leszállítása, az adók arányosítása, a buza és rozs árának magasabban való megállapítása; a földteherrendezés hatályosabbá tétele, a földreform-tervezés annuitásának szabályozása.

Az Egységspárt február hó 25-én értekezletet tartott, melyen Pesthy Pál pártelnök összefoglalta az agrár-blokk tanácskozásainak eredményét, majd Zsitvay Tibor igazságügyminiszter bejelentette, hogy a jövő héten szándékozik a parlamentben benyújtani az összeférhetetlenségi törvényjavaslatot.

Ezután Tomcsányi Vilmos Pál hangsúlyozta, hogy van három olyan kérdés, amely megérett arra, hogy a párt most véglegesen állást foglaljon ezekben; a zöldhitel, a kamatok leszállításának és az ipari cikkek árának kérdése.

A földművelésügyi miniszter beszéde.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a termelés folytonosságának a szempontjából milyen fontos a vetőmag biztosításának a kérdése. A kormány egymillió pengő hitelt bocsátott a földművelésügyi tárca rendelkezésére erre a célra és reméli, hogy ebből az összegből a burgonya és tengeri vetőmagot biztosítani tudja az országnak minden vidékén, ahol arra szükség van. Ha az egyes vidéken nem veszik igénybe ezt a lehetőséget, akkor a megadott kereten belül, megokolt esetekben árpa és zab vetőmagokat fognak kiadni. A súlyos viszonyok közt lévő borgazdálkodás megsegítése céljából intézkedés történt a borexport előmozdítására, olyan módon, hogy a Nemzeti Bank a borexportőröknek azt a kedvezményt adja meg, hogy a tokajhegyaljai borokat exportvaluta beszállgatása nélkül külföldiek itteni pengőkövetelése, vagy külföldről igazoltan behozott pengő bankjegyek ellenében exportálják, illetőleg a Svájcba irányuló borkivitelnél az exportvalutának csak egyharmadrészét szolgáltatassák be. A lőexport érdekében folytatott tárgyalások során kétezer darab Angliába, vagy annak gyarmataira történő exportálás esetén kiviteli engedély adatott valutabeszolgáltatási könyvszer nélkül.

A kormány gondoskodott róla, hogy a Pénzügyi Központ és az OKH a mezőgazdaság részére termelési hitelt bocsásson rendelkezésre, még pedig olyan módon, hogy a gazda a Nemzeti Bank kamatlába felett másfél százalékkal magasabb kamattal kapja kézzel. A hitel összegét nem kívánta fixirozni, abban a gondolatban, hogy lehetőleg valamennyi jogos igényt kielégítsen és a hitelkeretek a tényleges szükséglethez igazodjanak.

— A boletta megszűnésével a kormány olyan intézkedéseket akar tenni, amelyek nemcsak a kenyérmagvak termelőinek, hanem általában az egész mezőgazdaságnak számára minden vonatkozásban előnnyel fognak járni. A buza árának a megfelelő kialakításában is meg kell találni a megoldást és a részletes megbeszélésekre szűkebb bizottság kiküldését ajánlja, hangsúlyozva, hogy legkésőbb május 1-ig befejezett tényeket kell teremteni ezen a téren.

A pártértekezlet a földművelésügyi miniszter szavait általános helyesléssel és éljenzéssel fogadta, majd a földművelésügyi miniszter által javasolt bizottságba kiküldték Prónay György bárót, Bud Jánost, Mayer Jánost, Marschall Ferencet, farkasfalvi Farkas Gézá, Tankovits Jánost, Kozma Jenőt, Zsindely Ferencet, Kenyeres Jánost és Temesváry Imrét.

Mit végzett eddig az árelenőrző bizottság?

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter tájékoztatta ezután a pártértekezletet az árszabályozás kérdéséről és az e téren tett kormányintézkedésekről. Legsürgősebb és legfontosabb feladatának tekintette a mezőgazdaságra vég-

zetes sullyal nehezedő ipari árak szabályozását. Mielőtt cselekvésre szánta el magát; tájékozódni akart, előbb tenát háromtagú ellenőrző-bizottságot létesített. A bizottság eddigi tárgyalásainak eredménye a következő: leszállítottuk a pamut árát 11 százalékkal; a jutazsák árát, a kartellel történt békés megegyezés alapján. Előrehaladott állapotban vannak és hamarosan öröndetes eredményt fognak hozni az ásványolaj-vállalatokkal folytatott tárgyalások. A felsorolt ármérséklések a nagykereskedelmi árakra vonatkoznak; a közvetítő kereskedelemnek ehhez a mértékhez kell majd igazodnia, mert ha nem teszi, akkor az árdrágítási törvény alapján ellene a legkimételebbl fogunk eljárni. Az árelenőrző-bizottság most tárgyal az építési anyagok áráiról. A karteltörvény alapján felhívást intézett néhány olyan kartelhez, amelynek termelvényei a mezőgazdaságot igen közelről érdeklik. Így a horganylemez, lenolaj és lenolajkence, kocsikenőcs és gépszir-kartelhez, és felszólította őket, hogy árkalkulációikat nyolc napon belül mutassák be. Gyors egymásutánban sorra fog kerülni mindazoknak az árucikkeknek a megvizsgálása, amelyek ára tekintetében panaszok merültek föl. Ha a kormány meggyőződik arról, hogy kizsákmányolási politikával áll szemben, könyörtelenül élni fog a karteltörvény által rendelkezésére bocsátott eszközökkel, kedvezmények elvonása, a közszállításokból való kizárás, tarifapolitikai és vámpolitikai intézkedések útján, sőt ezen túl menő intézkedésekkel is.

Ezután Varsányi Emil felsőházi tag, az árelenőrző bizottság elnöke szólalt fel.

A kamatmérséklés.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy, sajnos, már ma is tudództatásban vagyunk. A megtakarításoknál jobbra és balra husba kell vágni, s éppen ekkor lesz szükség a bizalomra. Igen fontos az, hogy az általános kamatnivót igyekezzünk leszorítani s ezt keresztül is viszi a nehézségek ellenére is. Alacsony kamatláb ugyanis akkor indokolt, ha tőke bőségesen áll rendelkezésre, ma pedig éppen tőkésütségben szenvedünk. A legkomolyabban törekszük a kamatmérséklésre, terminusokat azonban nem tud mondani, s a legrövidebb idő alatt megkezdődik az előkészítő munka az adóarányosítás érdekében is. Megfontolás tárgyává teszi a földteherrendezés jelent-

Hutter és Lever rt., Budapest

cégnél legolcsóbb napiáron kapható

Olajlenvetőmag

(államilag leplombált zsákokban)

továbbá:

Napraforgóvetőmag

Bővebben:

Hutter és Lever rt.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

kezési határidejének meghosszabbítását s gondoskodni fog a költségeknek a minimumra való csökkentéséről is. Tudatában van annak, hogy a földhöz juttatottak a mai viszonyok között nagyrészt nem tudják az annuitást fizetni. Elvileg már elfogadta ezért a bérfizetési rendszer bevezetését. Bizottság kiküldetését kérte a földteherrendezéssel kapcsolatos kérdések megtárgyalására.

Az értekezlet e bizottság tagjainak a következőket válaszoltta meg: *Létay Ernő, Temesváry Imre, farkasfalvi Farkas Géza, Lukács Béla, Krüger Aladár, Csizmudia András, Biedermann Imre báró, Herczegh Béla, Schandl Károly, Holitscher Károly, Zsindely Ferenc, Kenyeres János, Simon András.*

Nánássy Andor felszólalására Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kisemberek érdekeit szem előtt tartva, igyekezett az eljárási költségek kérdésében intézkedni és meggyőződése, hogy amikor a földteherrendezés kérdésében új szabályokat hoz, meg tudja oldani azt is, hogy a költségek szaporodásának vége legyen.

Payr Hugó rámutatott arra, hogy a vidéken mutatkozó szélsőséges agitációval szemben a pártnak föl kell vennie a harcot.

A legsürgősebb fennivalók.

Több felszólalás után Pesty Pál elnök a következőket jelölte meg azokat a teendőket, amelyeket a párt a legsürgősebben megvalósítani kíván:

A hitelkamatok leszállítása, a gazdasági élet, különösen a mezőgazdasági termelés teljesítőképességének megfelelően; az állami és egyéb adóterhek arányosítása, az államháztartás egyensúlyának veszélyeztetése nélkül; a buza és rozs értékesítésének május 1-ig foganatosítandó szabályozása úgy, hogy a termelő a mai, még a termelési költséget sem fedező világgiazi árnál lényegesen magasabb árat kapjon; alkalmas időben tárgyalásokat indítani azokkal az országokkal, amelyek úgy gazdasági, mint politikai szempontból szóba jöhetnek, olyan kereskedelempolitikai intézkedések megtétele iránt, amelyek a magyar agrártermékeknek megfelelő felvevőképességgel bíró piacokon preferenciális (kedvezményes) elbánást biztosítanak, vagy vámkapcsolat létesítése olyan országokkal, amelyek a magyar mezőgazdaság termelvényeinek agrárvédelmében való részesítését lehetővé teszik; a földteherrendezés hatályosabbá tétele; a földreform során kiosztott földek annuitásának szabályozása s annak megtörténtéig a kimozdítások beszüntetése.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A japán-kínai hadüzenet nélküli háború tovább folyik, anélkül, hogy a japánok döntő eredményeket értek volna el. Részletikerek, rövid frontszakaszok kimélyítése: ez eddigé minden, amit a japánok a maguk javára *Sanghai* körül elkönyvelhetnek. Hovatovább nyilvánvaló lesz, hogy a japán haderő kevésnek bizonyult a számbeli fölényben levő és mindezt ideig-ve ideig védekező kínai zsoldosok, de főként puskával felfegyverzett és házakból lövöldöző kínai polgárok ellen. A legutóbbi jelentések szerint Japán most már rövid időn belül 100.000 főnyi hadsereggel fog rendelkezni Sanghaiban, ami bizonyosan elég lesz a győzelem kivívására, annyival is inkább, mert a kínai katonák nagyszerű ellenállása, a legutóbb érkezett hírek szerint, lankadóban van. Az elmúlt hét végén a japán csapatok elfoglalták *Kiang-Van* falut, melyért hosszú ideig súlyos harcot vívtak. A Népszövetség március hó 3-án, *Genfben*, rendkívül közgyűlésre ült össze a japán-kínai konfliktus ügyében.

A szovjet határőrök száz földmivest lemészároltak a Dnyeszternél. A földmivések a katonai behívási rendelet miatt csoportosan át akartak szökni a román határon, de az orosz bolsevista határőrök gépfegyverrel lemészárolták őket.

MEZŐGAZDASÁG

Mikor indokolt a trágyának szarvasba rakása?

Irta: Somorjai Ferenc dr.

Régi tapasztalati tény az, hogy az istállótrágya akkor veszt legkevesebbet értékéből, ha a telepről egyenesen a trágyázandó táblára kerül, ott azonnal szétteregtjük és utána mindjárt alászántjuk.

A trágya a kihordásra 3, legfeljebb 4 hónapos korában a legalkalmasabb. Minden jó gazda igyekszik tehát trágyatelepét évenként négyszer, de legalább háromszor kiüríteni, hogy egyfelől a trágya tápanyag-értékét minél nagyobb százalékban a trágyázandó talajba juttassa, másfelől pedig, hogy telepén a folyton gyűlő trágyának helyet tudjon biztosítani.

A gyakorlatban azonban ez nem mindig vihető, így simán keresztül, mert egyfelől a trágyázandó terület a kihordás idején még nem szabadult fel, másfelől, ha felszabadult is a tábla, ahová a trágyát szántuk, más körülmény, így pl. a sürgős munka, fagy, szárazság, akadályoz a kihordott trágya alászántásában.

Ilyenkor a trágyát a trágyázandó táblának a szélére kazalba (szarvasba) rakjuk s ott gondozzuk mindaddig, amíg azt ott eltergethetjük és alászánthatjuk. A trágyázás időszaka nálunk tarlószabadulás és az őszi vetések utáni időre esik. A tavaszi trágyázás helytelenségét szükségtelen részletelnünk, hiszen tudjuk jól, hogy az alászántással, különösen kötöttebb földön, a talaj kedvező morzsalékos állapotát ilyenkor teljesen tönkretesszük. De nem is célszerű az istállótrágyát közvetlenül vetés előtt alkalmazni sem, mert tapasztalatok bizonyítják, hogy a vetés előtt adott friss istállótrágya rosszul hat, ami az el nem korhadt szalmán élő baktériumok munkájának a következménye. Ilyen körülmények között is a tavaszi trágyázás helyett az istállótrágyát kazalba rakjuk és azt nyáron vagy ősszel szántjuk alá. A szarvasba rakásnak az a jó oldala, hogy a trágya ott van helyben, ahol alkalmazni akarjuk. A szarvasból vló széjjeltergetés akkor történik meg, amikor a tábla már felszabadult, vagy a fogatoknak kevesebb a dolguk. Meg kell itt jegyeznünk, hogy a trágyát szarvasberakásnál gondosan tiprassuk meg, mert a hordáskor bőven érintkezik levegővel. A szarvast takarjuk be jó földdel és ügyeljünk arra, hogy még egyes szalmaszálak se álljanak ki a földtakaróból, mert azok a levegőt a trágyarakás belsejébe vezetik. Nem elegendő tiprás és tökéletlen betakarás esetén a trágyának vesztesége tömegben és jóságban erősen emelkedik.

Ügyeljünk azonban arra, hogy a szarvasba rakást csak akkor alkalmazzuk, ha mulhatlanul szükség van, mikor a trágyát a trágyatelepről máshová, mint szarvasba kivinni nem lehet, vagy legalább is nem célszerű. Ne váljon az divattá gazdáink között, mely már sok helyütt kényelmeskedésre és évenként csak az egyszeri, az őszi trágyázás bevezetésére vezetett. Ugyanis a trágyának szarvasba rakása sok munkát igényel és gondos kezelés mellett is értékéből veszít. A trágyakazal gondozása, beföldelése, eltergetés előtti újbóli kocsira rakása, mint munkatöbbel jelentkezik, amihez még, mint a gazdát legérzékenyebben érintő tétel, az erős nitrogénvesztés járul. A trágya szárazanyagában és nitrogéntartalmában az érés és raktározás alatt megbolygatás nélkül is nagy a veszteség, ami szárazanyagban három hónap alatt 25 százalékig, hat hónap alatt 35 százalékig, egy esztendő alatt 45—50 százalékig, míg nitrogéntartalomban 22—23 százalékig emelkedik. Az apadás a szarvasba rakás következtében természetesen szintén emelkedik, mert átrakás alkalmával a trágyát megszellőztetjük, miáltal az erjedést

okozó baktériumok tevékenységét elősegítjük. A megélénkülő baktériumtevékenység a szárazanyagon kívül nagy nitrogénvesztést is eredményez.

Mint a fentebbiekből láthatjuk, a trágya szarvasba rakása jelentős munkába, tömeg- és nitrogénvesztésbe kerül. A trágya tömegbe való apadása különösen homoki gazdáinkat érinti érzékenyen, mert nekik a humuszt nélkülöző homoktalaj tápanyagainak visszapótlásával egyidejűleg a fizikai állapot javítását sem szabad szemük elől téveszteni, amit mennél több korhadékanyag nyújtásával érnek el. Arra kell tehát törekednünk, hogy a trágya szarvasba rakását csak akkor alkalmazzuk, amikor az elkerülhetetlen, különösen ha a telepen már kihordásra érett a trágya és nincs módunkban azt a trágyázandó területen a fentebb felsorolt okok miatt rögtön alászántani.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Március 6-án borászati kongresszus lesz Gyöngyösön.

A magyar bortermelők egyesületei és érdekképviselői március 6-án Gyöngyösön országos szőlősgazdakongresszust tartanak, amelyen községenként akarják képviseltetni az országnak valamennyi szőlőtermelő vidékét. Meghívták a képviselők szőlőtermelői blokkját is, valamint a földművelésügyi és a pénzügyminisztériumokat is. A meghívóban utalnak a magyar bortermelőknél közismerten kétségteljes helyzetére, sürgetik a borfogyasztási adó és a szeszfőzés kérdésének végleges rendezését, s a tavaszi munkálatok céljaira megfelelő hiteleket, vagy értékesítési lehetőséget kérnek, mert a tavalyi készletekből nem lehet a földeket bedolgoztatni, ha azok a pincében hevernek eladatlanul.

Tenyészapaállat-vásár Nyiregyházán.

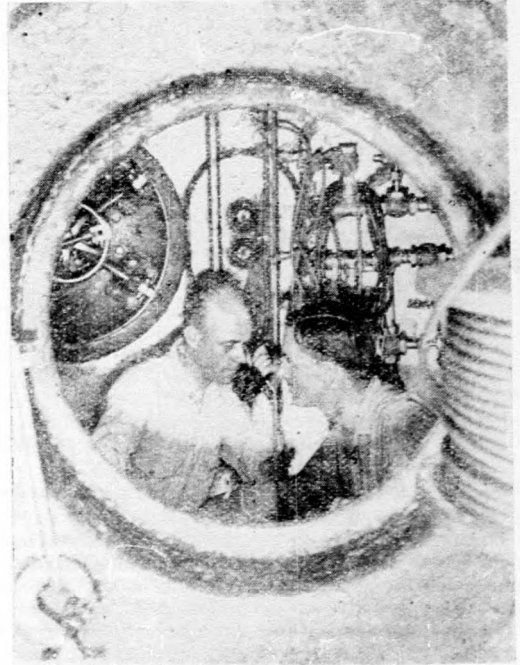
A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület a megyei gazdasági felügyelőséggel együtt március hó 13-án, vasárnap Nyiregyházán tenyészapaállat-vásárt rendez. A vásárra csak tenyészbikák, kanok és kosok hajthatók fel. A vásári állatok felhajtása március hó 12-én, szombaton délután 2 órától 5 óráig történik, amikor az állatok már a vásár előtt is megtekinthetők. A vásárolt állatok részére a vevők kedvezményes vasúti szállítást kapnak.

Árparvetőmagra is kaphatnak hitelt a gazdák.

Rakovszky Tibor és Gallasz Rudolf országgyűlési képviselők azzal a kéréssel fordultak Purgly Emil földművelésügyi miniszterhez, hogy a vetőmagakció keretében ne csak tengeri- és burgonyavetőmag beszerzésére kaphassanak az arra rászoruló gazdák hitelt, hanem árparvetőmag céljaira is. Purgly Emil földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a hitelkoatíngens olyan bőven van megállapítva, hogy ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, a rendelkezésre bocsátott hitelt árparvetőmag céljaira is felhasználhatják.

A mezőgazdasági kiállítást meglátogató tanulmányi csoportok elszállásolása.

Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésbe lépett Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályá-

Buvárharang belseje.

Ezt a harangot az amerikai tengerészet használja elsüllyedt hajók felkutatására.

udvari kirendeltségei útján való fogadását és olesó csoportos elszállásolását a székesfőváros diákszállóiban. Az e célból rendelkezésre álló diákszállókban összesen 300 férőhely van. A diákszállók mind lepedővel, takaróval és párnával ellátott ágyakkal vannak felszerelve. Az ágy éjjelenként 60 fillérbe kerül, ezenkívül a tartózkodás egész tartamára 1 pengő mosatási díj fizetendő. Reggeli, ebéd, vacsora és szállás együttesen a diákszállóban 3 pengőbe kerül. Ha a diákszállókban rendelkezésre álló férőhelyek nem lesznek elegendők, úgy az Idegenforgalmi Hivatal tornatermeket fog ágyakkal felszerelni és e révén még több száz látogató elhelyezése biztosítva van. Az ágy ezen a helyeken is 60 fillérbe kerül éjjelenként. A tornatermi elhelyezésnél ellátás nem kapható. A Központi Városháza étkezőjében azonban előzetes bejelentés esetén csoportok 1.10 pengőért kaphatnak háromfogásos ebédet. Nagyobb számú tanulmányi csoportoknak helyigénylésüket megérkezésükkel legalább két héttel megelőzően be kell jelenteniük az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2. sz.), mert elhelyezésük csak ez esetben biztosítható.

Mayer János diszpolgársága. Kömlő község képviselőtestülete az elmúlt héten tartott diszpolgárgyűlésen Mayer János volt földművelésügyi minisztert az ország érdekében hosszú időn keresztül kifejtett kiváló szolgálatai elismeréséül egyhangú lelkesedéssel a község diszpolgárává választotta.

! NE PRÓBÁLKOZZON !

42 év óta bizonyosodott, hogy minden létező

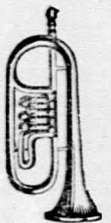
hangszert, gramofont, harmonikát

legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepén, Budapest, VI/29, Király-utca 58-6. vásárolhat.

Kérjen árjegyzéket arról a hangszerről, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

A bojtár.

Itten vagyok ismét
A nagy fogadóba.*)
Amikor beléptem:
Szólt a magyar nőta;
A szép magyar nőta.

Juhászbojtár mulat;
Dalogtat a lócán.
A cigány muzsikál.
Hallgatom a nótát;
Nézem a szép bojtárt!

Milyen szépen mulat.
Szépen muzsikálnak.
Csak nincsen is párja:
A magyar nőtának;
Mulató bojtárnak.

*) Hortobágyon.

Irtá: FURKA ANDRÁS (Dévaványa).

A Széchenyi Szövetség jubileumi pályázatának eredménye.

Molnár Sz. Dezső, az Országos Széchenyi Szövetség volt elnöke, budapesti ügyvéd pályadijat tűzött ki az Országos Széchenyi Szövetség történetének, jelenlegi működésének és jövő hivatásának leírására. A pályázat időpontja 1931. év október 1-én járt le. A pályázatra két pályamunka érkezett be, amelyeket az Országos Széchenyi Curia tagjaiból álló bírálóbizottság, név szerint: Schandl Károly dr. ny. államtitkár, elnök, Bott Dezső dr., az O. K. H. igazgatója, Jakabházy János dr. gazdasági főtanácsos, Mayer Károly dr. földmívelésügyi államtitkár, Molnár Sz. Dezső ügyvéd, Steinecker Ferenc dr. egyetemi tanár, Weis István dr. miniszteri tanácsos bíráltak felül. A bizottság határozata értelmében az első ezer pengős pályadijat a „Merjünk nagyok lenni, de legyünk egyszerűek és bölcsék is” jelű kézirattal nyerte el, amelynek szerzője Kerék Mihály dr., az Országos Széchenyi Szövetség volt elnöke. A kézirattal tulajdonjoga az Országos Széchenyi Curiaé illeti meg, amely a pályamunkát könyvalakban is kiadja. A második, ötszáz pengős pályadijat a bírálóbizottság nem adta ki.

Washington György emlékezete. Az Amerikai Egyesült Államok megalkotójának, Washington Györgynek, az egész világon a napokban ünnepelték kétszázadik születési évfordulóját. Az ünnepelésbe Magyarország méltó módon kapcsolódott be, mert Budapesten február hó 21-én délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia nagytermében diszünnepp keretében hódolt a nagy férfiú emlékének. Az ünnepségen a Kormányzó Urat, aki gyengékedése miatt nem jelenhetett meg, Berzevics Albert dr. belső titkos tanácsos, az Akadémia elnöke képviselte, aki hatalmas beszéddel nyitotta meg a diszgyűlést, amelyen Hegedüs Lóránt ny. miniszter méltatta Washington György érdemeit, majd pedig az Egyesült Államok budapesti követe, Nicholas Roosevelt szólt az egybegyűltekhez. A székesfőváros a Washington-ünnep alkalmával koszorút helyezett Washington György városligeti szobrára.

Lukács László halála. Február hó 23-án, Budapesten, 82 éves korában elhunyt Lukács László dr., belső titkos tanácsos, volt miniszterelnök, a békevilág magyar politikai életének egyik legkiválóbb egyénisége. Lukács László néhány héttel ezelőtt betegedett meg; betegsége hamarosan aggasztóra vált s február hó 23-án halálát okozta. Az elhunyt államférfiú néhai Ferenc József királynak bizalmas emberei közé tartozott s szolgálataiért az uralkodó több ízben a legmagasabb kitüntetésekkel jutalmazta. Lukács László már fiatal korában részt vett a politikai életben és 1893-ban már Wekerle Sándor mellett pénzügyi államtitkár volt, majd pedig tíz éven át viselte a pénzügyminiszteri tárcát. A király 1912-ben megbízta kormányalakítással és amikor Lukács László a következő évben lemondott, az uralkodó sajnálkozással vette tudomásul lemondását. Lukács László a háború alatt visszavonult a politikai élettől s mint a Tisza István Társaskör elnöke kísérte figyelemmel az eseményeket. Lukács Lászlót a kormány saját halottjának tekintette és ünnepélyesen temette el február hó 25-én délután a Kerepesi-úti temetőben, a székesfőváros által adományozott díszsírhelyen. A temetésen a kormány nevében Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter bucsuztatta a nagy halottat.

Meghalt Förster Aurél. Február hó 26-án reggel Budapesten nyolcvanéves korában elhunyt a régi boldogabb Magyarország jellegzetes és népszerű alakja Förster Aurél földbirtokos, volt országgyűlési képviselő. Az elhunyt öreg anekdotáiról országsszerte híres volt és a fővárosi és vidéki társaságokban egyaránt közkedveltségnek örvendett. Halálát influenzából eredő tüdőgyulladás okozta. Förster Aurél ötven év óta tagja volt Pestvármegye törvényhatósági bizottságának és mulhatatlan érdemeket szerzett a szövetzeti mozgalom megindításában; amikor Károlyi Sándor gróf oldalán vezető szerepet vitt a szövetzeti életben. Még a közelmúltban, nyolcvanadik születésnapja alkalmából Pestvármegye közgyűlése lelkes ünnepésben részesítette. Temetése február hó 28-án volt a Kerepesi-temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyen, óriási részvét mellett.

Statáriális bíróság elé kerül a ráckevei közjegyző gyilkosa. Borzalmas gyilkosság történt február hó 24-én este, tíz órakor Ráckeve községben, ahol Tichy László irnok bosszúból baltával meggyilkolta Miklós Zsigmond dr. közjegyzőhelyettes s az iródját felgyújtotta. A tüzet a szomszédok vették észre s a bűntényt az elősiető tűzoltók fedezték fel, akik az égő iróhadályi-ség melletti szobában megtalálták Miklós Zsigmond dr. összezsúrt holttestét. A esendőség azonnal megindította a nyomozást, amely sikerrel járt, mert a talált nyomok alapján elfogták a közjegyző elbocsátott irnokát, Tichy Lászlót, aki hamarosan bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a közjegyzőt. Tichy eleinte tagadott, majd úgy vallott, hogy a borzalmas bűntényt két társával követte el, de amikor szembesítették, megtört és beismerte szörnyű bűnt. Tichy vallomásaiban előadta, hogy a gyilkosságot bosszúból követte el, mert Miklós Zsigmond dr. szabálytalanság miatt állásából elbocsátotta. A részletes vallomás után a gyilkos Tichy Lászlót letartóztatták. A gyilkos, — habár nem főfegyverrel követte el a szörnyű bűntettet, de mert gyújtogatott — statáriális bíróság elé kerül, amely rövidesen ítéleket felelt.

Kétszáz ezer pengő valuta a pincében. A budapesti államrendőrség detektívjei névtelen feljelentés alapján február hó 26-án este házkutatást tartottak Fónagy István dr. nyugdíjas titkár Luther-utcai lakásának pincéjében. A detektívek a fászpincében egy farakás alatt kétszáz ezer pengő értékű idegenpénzt találtak. A pénzt azonnal lefogalták és a főkapitányságra vitték, ahol még aznap kihallgatták a valuta elrejtőjét, Fónagy Istvánt is. A rendőrség eljárását indított a valuta tulajdonosa ellen.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József viz hatása mindig kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz. II. em. 207. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Farkas Béla (Nagygombos pusztá, up. Hatvan) keres egy nagy gyakorlattal rendelkező kertészt, ki különösen gyümölcsfák kezelését érti. Bérfeltételek: évi 60 pengő készpénz és szokásos konvenció. Jelentkezés fenti címen írásban és bizonyítvány-másolatokkal. — Gyulai Ádám (Pirtó, Pest vm.) keres 10—15 k. hold kertgazdaságához egy olyan családost kertészt, ki ezen a területen a konyha- és gyümölcsöskert teendőit a családjával együtt elvégezné megegyezés szerinti haszonrészesedésért. Lakást, tüzelőt ad. Jelentkezés fenti címen írásban. — Frenyó János (Cserhátsaláp, up. Magyarnándor, Nógrád vm.) keres 10 k. holdra egy feles dohánykertészt. Hevesiek előnyben. Budapesti címe: 1932 március 1-ig Kistemplom-u. 8. ajtó 4. — Grosz Jenő (Szent Anna-pusztá, up. Nyírabrány) keres feles dinnye-kertészt, kinek elegendő melegvízi üvege van 10 hold dinnyeföldhöz. Zöldségtermeléshez értő egyének előnyben.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

gálic teasütemény gyilok
(- k) - r

(Beküldte Szarka Mariska Mórchidáról.)

2. Szórejtvény.

királyfi volt sor
(- a) sor
sor

(Beküldte Kardics Ernő Gógánfáról.)

3. Szórejtvény.

földmives testrésztész S Á G
11117 11111 (- 1)

(Beküldte Bánffy Gyula Fövenyről.)

4. Szórejtvény.

is L L L L 6

(Beküldte Szokoli Juci Berzencéről.)

5. Szórejtvény.

ATVŐ LEÁNYKA
1 pengő 56 fillér

(Beküldte ifj. Józsa Lajosné, Szántay Erzsike Tiszaderzséről.)

6. Szórejtvény.

D **kötőszó** **Balaton**
bol **Fertő**
Velencei

(Beküldte Illés Ferenc Fonyódról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 13-ik számban közöljük.

A 7-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Étvágy**. 2. Szórejtvény: **Kovács**. 3. Szórejtvény: **Községi eljáráóság**. 4. Szórejtvény: **Honvédbanda**. 5. Szórejtvény: **Honvédbanda**. 6. Szórejtvény: **Aszubor**.

Helyesen megfejtették: Szarka Mariska, Bodor Júlia, Gara István, Stier József, Jenei Sándor, Kállay Anna, Kecskés Béla, Szily Mariska, Nemzeti Olvasókör, Karcag, Kistóth Lajos, Molnár Kálmán, Otthál Ica és Imre Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: **Otthál Ica** (Kisújszállás), **Kállay Anna** (Rákoskeresztúr) és **Imre Pál** (Hódmezővásárhely.)

A 8-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol van kenderfonógyár? (374. sz. előfizető, Baja.) — **Felelet:** Komáromban (Fiedler L. és Társa) és Budapesten: Filatori Textilművek (Línium Taussig) Rt., Budapest, III., Filatori-gát.

Kérdés: 1. Hány pengő a mai értéke az 1914. évi ezer koronának és 2. az 1918. évi száz koronának? (G. Á., Solvadtórt.) — **Felelet:** 1. 1120 pengő, azonban a vásárló értéke több volt. 2. Körülbelül 58 pengő.

Kérdés: 1. 1909. évben kölcsön adtam 2000 koronát. Mennyi kamatot számíthatok, vagy egyáltalában számíthatok-e kamatot, mivel még sem tőkét, sem kamatot nem kaptam? 2. 1916. évben unokám részére mint anyai örökséget kifizettem az árvászekékhez 4000 koronát. Miatán most az árvászekék nem fizeti ki az árúrk részére letétbe helyezett pénzeket, most mennyit kellene fizetnem pengőértékben az akkori 4000 koronának megfelelő összeg értékében? (12.314. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. A kamatok három év alatt elévülnek. Így tehát kamatot csak három évre visszamenőleg követelhet. Azonban, mint hogy 2000 korona ma 16 fillérnek felel meg, ezen összeg kamatai olyan elenyésző csekély összeget tesznek ki, hogy az egyáltalán nem követelhető. 2. Ha az árvászekék unokája részére a 4000 koronát, mint anyai örökség ellenértékét elfogadta, úgy most már semmit sem tartozik fizetni.

Kérdés: Nászasszonyom férje elesett a harctéren, így egyedül vezette szerb megszállás alatt lévő birtok kezelését. Másodszor is férjhez ment, de ez a férje álnév alatt esküdt meg vele, akitől már törvényesen elvált. Le lehet e nevével venni első férje birtokát, mert adósságot akar venni a birtokra és az első férjétől származó fiát is ki akarja tagadni? (B. A. Madaras 11.854. sz. előfizető.) — **Felelet:** Hogy a feltett kérdésre válaszolhassunk, ahhoz pontosan kellene ismernünk azt a tényt, hogy milyen jogcímen iratta magára a nászasszonya a földet. Mert ha ez egy színlelt ügylet volt és ezzel a felek talán csak azt akarták elérni, nehogy a földet elvegyék, úgy, amennyiben ezt bizonyítani tudja, a gyermeke, mint aki az öröklésre hívatott, azt az anyjától elperelheti.

Kérdés: Elhalt rokonunk után két kis darab föld maradt, még a múlt év áprilisában voltunk a közjegyzőnél, akinél mindjárt le is fizettünk 60 pengő díjat. Ő azzal engedett el, hogy nemsokára ez ügyben a járásbírószágon tárgyalás lesz és akkor már a miénk lesz. De még ezidáig semmi értesítést nem kaptunk, sőt most az is kitűnt, hogy adósság is van rajta. Hogyan kaphatnánk meg legalább azt a díjat, amit már lefizettünk? (11.343. sz. előfizető, Bajna.) — **Felelet:** Kérdésükre az a válaszunk, hogy menjenek el a közjegyzőhöz és sürressék meg a hagyatéki iratoknak a járásbírószághoz való áttételét, vagy ha ez már megtörtént, úgy a bíróságon kell az ügyet megszüneteltetni.

Kérdés: 1. Szeretném, ha alkalmaznának a mezőhegyesi méntelepen, mint lovászgyereket; hová forduljak? 2. Hová forduljak, ha azt akarom, hogy felvegyenek a kecskeméti gazdasági iskolába? (K. G., Cs.) — **Felelet:** 1. Irjon a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatóságához, Mezőhegyesre és kérdezze meg, hogy van-e felvétel. A szükséges bizonyítványok: születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, szülői beleegyezés. 2. Forduljon a kecskeméti m. kir. földmivessiskola igazgatóságához. A tanév ősszel kezdődik. Jó, ha előbb érdeklődik a felvétel ügyében.

Kérdés: 1. Mennyi ideig tart a mozgóférszi tanfolyam? 2. Hol tartják a tanfolyamot és mennyi tandíjat kell fizetni? (F. A., Szentlőrinc.) — **Felelet:** 1. Hat hétig, 2. Budapesten a m. kir. mechanikai és elektromos-ipari szakiskolában, VIII., Tavaszmező-utca 15. Tandíj, vizsgadíj és egyéb költségek összege körülbelül száz pengő. Irjon az iskola igazgatóságához.

Kérdés: 1. Exportkölcsönöm van s most felemelték a kamatlábat; jogos-e? 2. Hadikölcsön biztosításunk van, mi lesz vele? (193. sz. előfizető, Dombegyház.) — **Felelet:** 1. Igen, az emelés a külföldi hitelezők kívánságára történt. 2. Erre is vonatkozik az 1935. évben életbelépő ötszázalékos átértékelés.

Kérdés: Mi a címe Rothermere lordnak? (K. J., Szentes.) — **Felelet:** The right honourable Lord Rothermere, London: Savoy Hotel.

Kérdés: 1. Hány napilag jelenik meg Kecskeméten? 2. Lehet-e valaki négy elemi iskolai végzettséggel országgyűlési képviselő? (Sz. J., Borsosberény) — **Felelet:** 1. Kecskeméten tudomásunk szerint a következő napilapok jelennek meg: Kecskeméti Közlöny és Kecskeméti Lapok. 2. Igen, ha választói jogosultsága van és harmincéves elmult.

Kérdés: Hol találok utbaigazítást krizantémtenyésztésre? (P. A., B-n.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható Tóth Mihály: A chrysanthemum tenyésztése című könyv. Ára 50 fill.

Kérdés: Mikor szükséges a halak részére ablakvágás a jégen? (K. A., Szatymaz.) — **Felelet:** Ha a tó teljesen befagyott. Ilyenkor nincsen elég levegőjük a halaknak és ezért szükséges a lék.

Kérdés: Kapható-e könyvalakban a „Földosztás” című színdarab? (B. N., Alibánfa.) — **Felelet:** Nem kapható. Sajnos, a „Vasárnap” szövegforgó példányai is elfogytak.

A KARAKTÉR.

ELBESZÉLÉS. — IRTA: FÖLDES GÉZA.

A mi falunkban Mézes Zsófia a legszebb leány. Szépségének a híre még a távol eső falukba is elment s aki egyszer vele szembe nézhetett, annak ez a tekintet úgy a szívébe markolt, hogy azt egyhamar el nem felejtette. De ha csak a szépség lett volna az egyetlen ajánlólevele, talán az én emlékezetem is elsurranhatna felette s most csak annyit mondhatnék róla: a töltött káposztát sehol sem főzik széppel, hanem jóval. Zsófia azonban a jóságban sem maradt senki mögött. Ezt még a legnagyobb ellensége is így tudta. Gazdasszonyában sem akadt párja, mert hát úgy tudják meg, hogy a faluban Mézes Mózesné asszonyom ökeme volt az első gazdasszony. Az ő főztjének az egész vármegyében híre volt. Zsófia pedig az anyjától tanult. És nemcsak jól tanult, de mindent is megtanult. Apja, anyja úgy tekintett rája, mint a legdrágább kincsükre. És ennél a háznál nyugodtan elmondhatta akárki: nézd meg az anyját s vedd el a lányát.

Kádár Dávidnak azonban ezt sem kellett mondani, mert ő Zsófikába biztatás nélkül is úgy belebolondult, hogy ebből őt már csak a halál ha ki tudná venni. S mivel Dávid is megjárt legénynek, az emberek egyakarattal mondták ki a szentenciát: ezek bizony jól összeillenek.

Csak Kádár Mihály uram ökeme csavargatta ezekre a beszédekre a fejét. Neki lett volna valami mondanivalója, de ezt akárhogyan forgatta az eszében, mindannyiszor félbe is hagyta. Egyszer aztán valahogy mégis szóhoz jut, de akkor is mint a macska a forró kását, csak kerülgette. Mert hát nehéz is megmondani olyan dolgot, ami mindenki másnak a véleményével ellenkezik. Már pedig Kádár Mihály uram szerint itt csak a karakternek szabad itélni. S ez úgy is van. A székely ember a karakterra mindenkor kényes. Ezt a karaktert még a tudósok sem értik meg egykönnyen, mert arra mifelénk a karakter alatt mindenkor azt a szüzi tisztaságot értik, amelyet a székely a családjában őriz. Ezt ő úgy szeretné a gyermekeire is ráhagyni, ahogy ő az apjától s ez a nagyapjától s az meg az őseitől örökölte. Ezen még a vagyon sem tud változtatni. Hiszen Kádár Mihály uram csak amolyan kurtazekés, kétókrós állapotú székely vala, de Mézes Mózes uram hat ökörrrel járt ki a mezőre. Ő tehát a faluban a nagyállapotú emberek közé tartozék. Földje, sőt pénze is elég van s a vagyon nyomában a tisztesség is ott vala. Az ekléziában ő a megyebíró s a falugyűlésen is ő az első képviselő. Tisztességből is kijutott hát neki bőven.

— De hiba vagyon a karakterban! — állapította meg Kádár Mihály uram ökeme.

*

Amikor az egész falu beszélte már, hogy az új zsenigére Mézes Zsófia és Kádár Dávid új fészket raknak, tovább Mihály uram sem hallgathatott. Mert hát felénk is szöböl ért az ember. Egy vasárnap reggel felvette az ünneplő gunyáját, rágyújtott a tajtékpipájára s Dávidot beszélőit a belső házba. Ott leültetette őt is szembe magával s felette komolyan kezdette a beszélgetést.

— Nagy mondani valóm volna, Dávid.

— Meghallgatom, édesapám.

— Én úgy látom, a faluban Mézes Zsófia a legszebb leány.

— Eltalálta, édes apám.

— De nemcsak a legszebb, hanem tejbe aprítani való es bőven találhatik náluk.

— Ezzel én nem törődöm.

— Én sem azért mondom... Hanem hát a karakter... Pedig Mézes uram a székelyek között sem utolsó. Nagy familia. Valamikor Háromszéken ennél külön nem tapodta a földet.

— Én ezt sem szokotálom, de ha úgy van, annál jobb.

— Aszongyák, hogy te ebbe a leánba egy kicsit belébolondultál.

— Ha a szerelmet bolondságnak tartják, ezt sem tagadom.

— Hát én es aszondom, derék egy fejrénp.

— Akkor tehát én kiédde is rendben vagyok.

— Nono! Ahogy vesszük. Mett hát idehallgass! Mózes uram a Mézes nevet nem az őseitől örökölte, ezt az ő apja szerezte. De előbb az igazit elvesztette. A Mézes név csak a csufneve.

— Ez sem csufnév.

— Nem, azt én sem mondom, de az igazi, a becsületes nevének ma itt senki sem tudja. Elfelejtették azt egészen. Hej, be hamar es felejtene az emberek! S be kár, hogy én es nem tudok oly hamar felejtetni!

— Hát mi a becsületes neve?

— Hát... Gyujtó. Hires nagy familia. Arra az Ót mejének élnek még Gyujtók. Innét mind elháramlottak, csak ez a Mózes él itt közöttünk... Egyedül ő maradt itt — csufnak... De ez sem hoz már szégyent a Gyujtókra, mert őt itt csak a Mézes néven üsmeri mindenki.

— Ebből én még nem sokat értek.

— Megérted ezt tése mindját. Lakott itt a faluban egy jóraváló öreg katonadoktor. Minden vagyona egy házból állott a Felszegben, az erdő mellett. A penziójából éldegélt. Szerette mindenki. Nem sok dolga volt. Egy-egy betegent segített egyszer-másszor. Szeretett a méhekkal babrálni. Sokszor még száz kas es vót a méhesében. Hogy esett, hogy nem, azt én most minek mondjam el, Gyujtó uram nagyon ráéhezett a mézre es egy éjjel a doktor méheséből két kakast elemelt. Még arra is ráért, hogy a két legnehezebbet válassza ki. Reggel a doktor mingyátt észrevette, hogy eltűnt a két kas s már egy félóra mulva azt es megtudta, hogy ez Gyujtó uramnál van s éppen készül, hogy büdöskövel a méheket megölje. Eközben már a faluházáról es megjöttek s Gyujtó uramnak szégyenszemre az egész falu szemeláttára fényes nappal haza es kelle vinni a két kas méhet... Mit beszéljek tovább? Elég annyi, hogy ettől kezdve többet soha senki sem ejtette a Gyujtó nevet, hanem Mézesnek csufolták. Annak hijják a fiát es. Elvesztett a karakter. Érted-e most?

— Értem. De hát a nagyapa vétkeért az ártatlan unoka is szenvedjen?

— Erre én neked most egy szóval sem felelek. Hanem te gondold meg jól, amit mondtam. Még van addig két hónap. Ha ez eltelik, itt, ezen a szent helyen majd a többit es elmondom.

*

Két hónap nagy idő. Sok minden megeshet azalatt. Isten kezében vagyunk s a jövődőbe senki sem láthat. Hiába kérkedünk a mindentudásunkkal, a holnapnak egy ici-pici percceskéjét sem láthatjuk előre. Az ember csak tervez, kitüzi a terminusokat, de hogy azt megéri-e, még csak nem is sejti. Közbeszól a nagy Véletlen s úgy összekuszál minden számadást, hogy azon többé semmiféle ember sem képes eligazodni.

A Kádár Mihály két hónapjával is éppen így esett meg. Özvegyember volt. Kettén éldegéltek a fiával. Egy éjszaka Dávid arra ébredt fel, hogy az apja az ágyában nagyon hánykolódik. Szólt hozzá, nem felelt. Pedig szünet nélkül beszélt. Csodálatos dolgokat emlegetett. Semmi értelme sem volt ennek a beszédnek. Dávid azonnal megértette, hogy az apja félrebeszél. Dávid az ágyához ment. Megtapogatta a fejét. Forró volt az, mint a tűz. A verejték is csak úgy csurgott róla. A maga esztől hideg borogatást rakott a fejére. Aztán átszaladt a szomszédban lakó nénjéhez. Hát ha ez többet tudna segíteni az apján? Aludtak s amikor Dávid őket felébresztette,

még ők haragudtak meg. Valósággal leszidták.

— Bizonyosan jól ivott s most az ital dolgozik benne. Majd kijózanodik s kutyabaja! — azután tovább aludtak.

Igy érték meg a virradatot s Kádár Mihály reggelre még rosszabbul lett. Amint hire ment a betegségének, egyik is, másik is benézett, de hogy a betegnek legfőképpen segítségre lenne szüksége, arra senki sem gondolt. Mire a nap felkelt, megtudták Mézes Mózesék is. Mézes Mózes uram azonnal jött a feleségével együtt. Ezek már nem lamentáltak. Éppen csak kikérdezték Dávidot s nyomban határoztak is.

— Asszony — szólott Mézes uram — itt most terád van a legnagyobb szükség. Egy beteg ember háza asszony nélkül nem maradhat. Te csak maradj itt. Hogy mit kell cselekedned, azt te jobban tudod, mint én. Én szaladok haza, befogok s hozom a doktort. — És nem tel el másfél óra, itt volt a doktor. Megnézte, megtapogatta, megkopogtatta s közbe-közbe a fejét csóválgatta.

— Nagy baj... sokáig tart...

— Miféle betegség ez, doktor ur?

— E bizony tifusz. Kelmetek ezt úgy mondják: forró navalya.

A doktor orvosságot irt fel s megmondotta, hogy egy ideig neki mindennap el kell jönni, hogy láthassa a betegség lefolyását. Napokig tartott, míg a beteg eszméletre tért. A jó asszony ápolta, gondozta. Kileste, milyen ételt kíván, mit enne. Zsófikának csak hazüzent s már készen is volt. Dávid volt a posta. Hosszu hetek teltek el, míg Mihály uram kikerülhetett az ágyból. A nagy betegség úgy legyengítette, hogy alig tá-molygott. Olyan volt, mint a tavaszi légy. Mézes uramnak, Mézesné asszonyomnak sokszor akarta a nagy jó-ságukat megköszönni, de mindig a torkán akadt a szó. Pedig még csak ezután következett a segítségnek a java. A lábadozó betegnek az ereje lassan gyült. Mézesné asszonyom, hogy az erő visszatértét siettesse, valóságos hibóba fogta s úgy élt Kádár uram, mint egy püspök.

Igy mult el az a bizonyos két hónap. Dávid sokáig várta, hogy talán az apja rá fog emlékezni. De bizony nem fordította soha erre a beszédet.

— Édesapám, eltelt a két hónap.

— Miféle két hónap?

— Hát elfelejtette?

— Mit?

— Hogy én Mézes Zsófikát szeretem.

Kádár Mihály erre a földet kezdette nézni. Pálcájával egy kavicsot elkezdett erre-arra taszigálni. Idő telt bele, amíg megszólalt:

— Dávid, ha te ebben az életben annak a drága leánykának csak egy hajszálnyi bubánatot okoznál, én menten kitekerném a nyakadot. Ezt úgy tudd meg!

— De hát a Mózes uram karakterja elveszett?

— A karakter?

— Az a!

— Hát a mendörgős menkö ott üssön belé minden karakterba! Mett azt úgy tudd meg, hogy ezen a világon még egy olyan karaktért te nem találsz, mint a Mézes Mózesé. Ezt megbecsüld mindenkor! Ezt én mondom, én, Kádár Mihály! Érted-e?

Állami ellenőrzés alatt álló telepünkről szőlőoltványok

Ripária Portális alanyon és hazai sima és gyökeres vesszők, rendkívül leszállított árban kaphatók.

Emódi Szőlőtelepítő R.-T.

Budapest, Gróf Tisza István utca 8-10. IV. emelet.

Telefon: Automata 839-43.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uráló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban gyári áron. Vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 6-án, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Jásztelek, Monor. — Kirakodóvásár: Battonya, Szegvár, Gyoma.

Március hó 7-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ádánd, Akasztó, Bonyhád, Csögle, Dömsöd, Dunaszekcső, Eger, Fadd, Füzesabony, Hercegszántó, Hetes (sertésvásár bizonytalan), Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Kismarja, Mándok, Nova (sertésvásár bizonytalan), Nyiregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sopron, Szőny, Tinnye, Ujszász, Vajszló, Veregyháza, Veszprém. — Ló-, marha- és sertésvásár: Balassagyarmat, Hatvan, Kálló. — Marha- és kirakodóvásár: Szepelek.

Március hó 8-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gönc, Jánoshalma, Nyíracsaád, Söskút, Sümeg. — Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Simontornya. — Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Hatvan, Kálló.

Március hó 9-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Monoszló, Nagytád (sertésvásár bizonytalan), Polgár, Ujmalomsok. — Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csorna. — Marha- és kirakodóvásár: Nemessándorháza. — Kirakodóvásár: Simontornya.

Március hó 10-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Báté (sertésvásár bizonytalan), Hajduhadház, Hajdudorog, Jánk, Kecskemét, Magyaráboly, Sajtoskál (sertésvásár bizonytalan), Szabadhidvég, Tiszaroff. — Marha- és sertésvásár: Devecser.

Március hó 11-én, pénteken.

Kirakodóvásár: Kecskemét.

Március hó 12-én, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Badaacsonytomaj, Karád (sertésvásár bizonytalan), Ráckozár, Somogyásmon (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan), Gálosfa. — Ló-, marha- és sertésvásár: Elek, Hódmezővásárhely.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 29-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Buza, tiszai, 77 kg-os 13.15—13.80, 78 kg-os 13.30—13.95, 79 kg-os 13.45—14.10, 80 kg-os 13.55—14.20; felsőtiszai és jászági 77 kg-os 12.05—12.30, 78 kg-os 12.20—12.45, 79 kg-os 12.35—12.60, 80 kg-os 12.45—12.70; dunántúli 77 kg-os 12.05—12.45, 78 kg-os 12.20—12.60, 79 kg-os 12.35—12.75, 80 kg-os 12.45—12.85; pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.30—12.50, 78 kg-os 12.45—12.85, 79 kg-os 12.60—12.80, 80 kg-os 12.70—12.90. Pestvidéki rozs 14.25—14.40, egyéb rozs 14.25—14.50, takarmány árpa elsőrendű 16.75—17.25, másodrendű 16.50—16.75, felvidéki sörárpa 18—22, egyéb sörárpa 17.50—18.25, zab elsőrendű 22.50—23.50, másodrendű 22—22.50, tiszai tengeri 15—15.10, egyéb tengeri 15—15.30, korpa 12.30—12.50, 8 as liszt 14.75—15.25, repce 23.50—24.50, köles 12.50—13 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles

szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza márciusra 11.92—11.94, májusra 13.04—13.05. A különleges 80 kg-os buza 14.75—15.25. Rozs márciusra 14.50—14.55, májusra 15.15—15.16. Tengeri májusra 14.50—14.55 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonaárát boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A hét elején a melegebb időjárás a forgalom megélénküléséhez vezetett, amely azonban az utóbbi fagyok beálltával a hét végén elcsendesedett. Lucernamagban jobb kínálat volt, a jöminőségű tételek már szűken vannak, ára némileg emelkedett. Löheremag: A fokozott kivétel következtében a belföldi szükséglet ellátására csak kis készlet maradt az országban, ára egy árnyalattal javult. Baltacimnag iránt külföldi kereslet volt, de a belföldi érdeklődés gyenge. Tavaszsi búkköny: Élénk a forgalom tartott árak mellett. Az árak visszaesése következtében takarmányrépamagban élénk a forgalom, de az érdeklődés csak igazán megbízható áru iránt mutatkozik. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként nyers-árúért, budapesti paritású; repec 23.50—24.50, vörös köles 14—15, vegyes köles 12.50—13, lucerna 75—85, löhere 155—165, tavaszsi búkköny 26—28, napraforgó fehér 22—23, kék mák 71—72, csillagfűrt 15.50—16.50, Viktória borsó 28—32, zöldborsó 28—31 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplaullás finom tészta 40—46, nullás 40—46, kettős főzőliszt 38—42, négyes kenyérliszt 38—40 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmányipiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonoly 13.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 18, repecpogácsa 14, rozskonoly 13, rozskorpa 13, rozsoesü 12, rozstakarmányliszt 16, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 13.50—15, bélés szalma átlagárban 6 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.55—0.60, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.55—0.60, 1½—2 éves üszök 0.55—0.60, 1½—2 éves tinók 0.55—0.60, fiatal, friss fejős tehén 0.80—0.90 pengő kg-ként élő súlyban.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 9—10, réti széna, harmadrendű, esomagolásra 8—8.50, muharshéna, 10.50, lucernaszéna 11—11.50, alomszalma másodrendű 4.50—4.90 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Elsőrendű élő belföldi szopós borju 0.78—0.90, kivételesen 0.93, másodrendű 0.70—0.76, harmadrendű 0.56—0.68 pengő kilogrammonként, élő súlyban.

Juhvásár. Kiverő juh 0.24 pengő kg-ként, élő súlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 400—650, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 175—390, öszvér 65, alárendelt minőségű lovak 35—220, vágólovak 18—120 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőség 42—52, legjobb 54—59, bika közp 37—47, tehén gyenge 34, közép 38—47 fillér kg-ként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű 72—78, középminőségű 78—84, nehéz sertés 86—88, keresztzettett 88—89 fillér kilogrammonként, élő súlyban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbűszin, felsől, fehérpesevénye, hosszú, gömbölyű felsől 120—140, fartő, lapocka, puhabűszin 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 60—160 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 240—320, sütnivaló 120—280, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként.

— **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 140—160, gerinc, lapocka 100—120, pörköltnek való 80—100, bárányhús hátulja 160—220, eleje 120—160 fillér kilogrammonként. — **Sertés hús:** *Friss karaj 180—230, comb, tarja, lapocka 136—160, oldalas 120—150, füstölt sertés hús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 150—260, vidéki 200—300, olvasztani való szalonna 120—144, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, hárj 126—146, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 140—148 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—360, csirke 130—250, kappan 250—360, pulyka 400—500 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 140—180, csirke 160—280, kappan 180—240, hizott ruca 150—200, lud hizott 160—200, sovány 150—160, pulyka hizott 160—220, sovány 140—150, ludmáj 400—800, ludzsír és hárj 180—229 fillér kilogrammonként. — **Tojás.** Friss teatojás 9—11, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrben darabonként 250—400, kifejtve bőr nélkül 120—140, szarvasomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—160, többi része 60—80, őzgerinc 500—510, comb 300—310, sáddiszógerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként. Fácán 200—350, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa nagy 300—360, csuka nagy 220—260, ponty nagy 110—140, kárász 70—90, keszeg 50—90, apró keverthal 60—80 fillér kilogrammonként. — **Osiga** darabonként 6—8 fillér.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 26—28, lefőlőzött 12, joghurt, aludttej 100, tejszín 200—300, tejföl 100—200 fillér literenként. Centrifugált teavaj tömbben 320—360, 10 dekás csomagolásban 360—440, főzővaj 280—320, szedett vidéki 280—320, tehénturó 80—100, sovány tehénturó 50—70, juhturó 180—240, keverturó 140—200, sajt ementáli hazai 260—480 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencsa 32—80, borsó hántolt, feles 46—80, bab, fehér aprószemű 26—32, nagyszemű 44—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével 12—20, petrezselyem zöldjével 14—22, zeller zöldjével 34—50, kalarábé őszifajta 24—34, kevert zöldség 16—24, karfiol külföldi 80—120, vöröshagyma makói 50—56, közönséges 40—50, fohagyma zöldjével 40—80, fehér répa savanyított 36—40, cékla 16—26, fejeskáposzta hazai 20—36, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 24—40, kelbimbó 100—200, vöröskáposzta hazai 30—40, fejessaláta hazai 20—50, galambgye-saláta 240—300, torma hazai 50—140, burgonya, őszi rózsza 16—18, nyári rózsza 20—24, Ella 14—16, közönséges 10—12, kifli 24—30, tömör csiperkegomba 200—300, szárított gomba 600—1600, fekete retek 26—36, hónapos retek 40—50, savanyított ugorka 100—140, vizes 68—80, savanyított zöldpaprika 100—140, süttők 20—26, sóska 240—360, tisztított paraj 50—80 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 76—180, közönséges 40—100, rétesalma 60—100, nemes fajsörte 80—120, aszaltszilva, bosnyák 88—140, szilvaizs 120—160, gyümölcsizs 140—320, keményhéjú dió 80—100, dióbél 240—320, mogyoró héjazott 440—480, mandula héjazott 440—680, olasz gesztenye 80—140, tölre eltett szőlő 160—220 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként, budapesti paritásban értendők és magyar átlagminőségű, azonnal szállítható árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 7.60—8, Wohltmann, ipari 5—5.40, Krüger, étkezésre 7.75—8.20, Ella, étkezésre 9.50—10.50, Nyári rózsza, étkezésre 14.50—16, Őszi rózsza, étkezésre 12—13 pengő métermázsánként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 320—360, féledecs gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, harmadrendű 100—160, kék mák 96—110, pergetett méz 128—160, házi szappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az utolsó héten a viszonyokhoz képest elég szilárd volt. Kistermelők homokvidékeken hektolterfokonként fejte 0.80—1 pengőt kérnek, azonban nagy kínálat nem tapasztalható. Urasági tételekért hektolterfokonként 10—20 pengőig fizetnek minőség szerint. Jobb tételek iránt kereslet mutatkozik.

Szesz és szeszestalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. február hó 23-án tartott végrehajtóbizottsági ülésén az összes szeszalkategóriák változatlan jegyzését határozta el. Az üzletmenet esdeses s a detailforgalomban is változatlanok az árak. Az ecet árat hektolterenként 10 pengővel leszállították. **Gyümölcsplinka:** Törköly 3—3.20 pengő, seprőplinka 3.20—3.30 pengő, szilviorum nyári áru 3.70—3.80 pengő, kék áru 4.20—4.30 pengő a termelő állomáson, III. tab. + forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőfaüzlet még nem indult meg a remélt mértékben, mert a kereslet úgy az építkezési tevékenység, mint az ipar részéről, gyenge. **Keményfában** pang az üzlet, a behozatal szünetelése ellenére egy cikkből sem mutatkozik számottevő kereslet. A **tűzfapiac**on is változatlan az üzletmenet. Belföldi száraz búkkhasáb elfogyott, névleges ára 320—330 pengő, friss búkkhasáb budapesti paritásában 240—260 pengő, száraz tölgy- és cserhasáb 260—280 pengő, egy éves cserhasáb 240—255 pengő, búkkdorong 240—260 pengő, tölgy- és cserdorong 220—240 pengő, akácásáb 240—250 pengő 10.000 kg-ként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi február 29-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 19.70 (20.10); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehszlovákia 16.94 (17.04); szerb dinár 10.04 (10.12); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 63.95 (64.45); román leu 3.48 (3.54); olasz lira 29.55 (29.85) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ BT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Gyűjtsünk előfizetőket a VASÁRNAP számára!

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a „HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be

*

Tartalékpenzket legelőnyösebben mint áruelőleg vagy folyószámlabetétek a **HANGYA** központnál gyümölcsöz-tethetők!